

Intelligence Report

Fonduri UE

Principalele evoluții din luna iunie

Sumar Executiv	2
Finanțări 2014-2020	3
Finanțări 2007-2013	11

GANES
PERSPECTIVE MATTERS

www.ganes.ro

SUMAR EXECUTIV

Fondurile europene pot restarta cercetarea românească

Cu investiții în domeniul cercetării de sub 0,5%, România este departe de ținta de 2% asumată oficial. Noul Program Operațional Competitivitate va contribui la acoperirea acestei diferențe, alocând aproximativ 800 milioane de euro pentru zona de cercetare, dezvoltare și inovare. Fondurile vor finanța dezvoltarea de noi tehnologii, atragerea cercetătorilor în cadrul întreprinderilor, precum și stimularea parteneriatelor dintre actorii din sectorul privat și institute de CD. Bugetul alocat primei sesiuni de proiecte, deschisă între 27 iunie și 11 august/ 01 septembrie, este de 330 milioane de euro.

Programul pentru autostrăzi, trimis spre aprobare la Bruxelles

La 18 luni de la începerea noii perioade bugetare europene, România a transmis la Bruxelles Programul Operațional Infrastructură Mare (PO IM). România are în prezent doar 690 km de autostradă, noul Program sprijinind extinderea drumurilor de mare viteză, cu o alocare dedicată de aproximativ 3,5 miliarde de euro. Bugetul total al PO IM este de 9,41 miliarde de euro, acești bani urmând să se îndrepte spre infrastructura de transport, mediu și energie

Programe pentru integrarea tinerilor pe piața muncii

Aproape jumătate de milion de tineri cu vârsta cuprinsă între 15 – 24 nu reușesc să-și găsească un loc de muncă. Ei fac parte din categoria NETTs – Not in employment, education or training. Programul Operațional Capital Uman poate contribui la o soluție la această problemă prin finanțările oferite proiectelor care susțin integrarea tinerilor proaspăt absolvenți pe piața muncii. Ghidul solicitantului pentru aceste proiecte este acum disponibil.

820 milioane de euro pentru agricultură, de la 1 iulie

Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 alocă 9,85 miliarde de euro pentru modernizarea agriculturii și dezvoltarea zonelor rurale. Începând cu 1 iulie, beneficiarii vor putea depune proiecte de investiții pentru infrastructura agricolă, procesarea produselor agricole și pentru dezvoltarea segmentului pomicol și a fermelor mici. Bugetul total al acestor măsuri este de 820 milioane de euro.

719 milioane de lei sprijin pentru programele finanțate din fonduri europene

Guvernul a aprobat alocarea temporară din venituri din privatizare a sumei de 719 de milioane lei pentru a asigura necesarul de finanțare al Autorităților de Management pentru luna iulie 2015. Acești bani sunt alocați în vederea efectuării plăților pentru rambursarea cheltuielilor eligibile către beneficiari în cadrul exercițiului financiar 2007-2013.

FINANȚĂRI 2014-2020

INFORMATION ITEM

Data: 12 iunie 2015

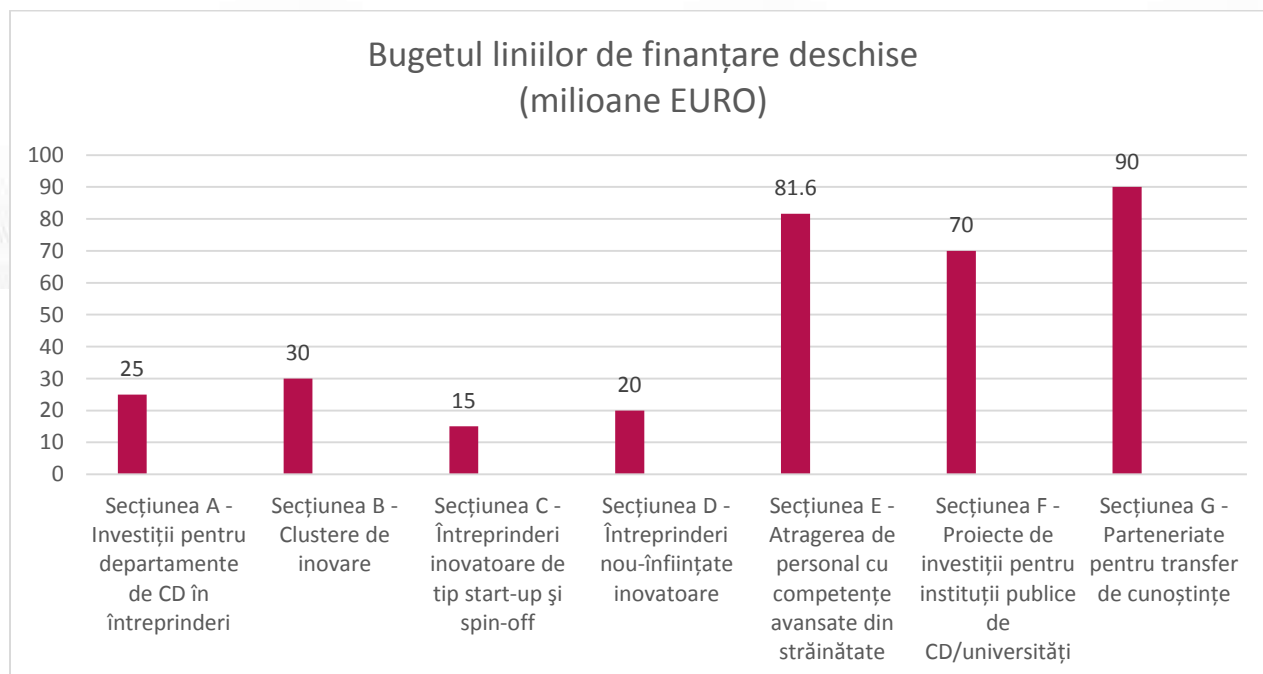
PO: Competitivitate

Tema: Fondurile europene pot restarta cercetarea românească

1. Puncte cheie

Ministerul Fondurilor Europene în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 a publicat **termenele-limită pentru competițiile** aferente Axei prioritare 1 precum și o **diagramă cu activități de evaluare** „CDI în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor”.

Finanțările disponibile pe Axa Prioritară 1 totalizează 578 milioane de euro.

Institutele de cercetare și dezvoltare, universitățile, IMM-urile și microintreprinderile pot depune din **27 iunie** a.c. proiecte pe prima sesiune deschisă a Programului Operațional Competitivitate. Cele șapte linii de finanțare ale Ghidului Unic (Secțiunile A-G) sunt destinate cercetării, dezvoltării și inovării pentru a veni în sprijinul sectoarelor economice competitive sau cu potențial de creștere. Bugetul acestei sesiuni este de aproximativ 330 milioane de Euro.

2. Analiză:

Calendarul depunerii de proiecte, document cu informații deosebit de importante pentru beneficiari, a fost modificat de Autoritatea Națională de Cercetare Științifică (ANCS) de trei ori pe parcursul unei săptămâni iar acum, la câteva săptămâni distanță, Ministerul Fondurilor Europene lansează a patra variantă denumită *variantă oficială*. **Observăm că această nouă variantă vine cu modificări la termenele limită privind închiderea apelului, 11 august, 18 august și, respectiv 1 septembrie.**

Autoritățile au înțeles că alocarea unui timp insuficient pentru faza de pregătire a documentației de finanțare, conduce inevitabil la scăderea calității proiectelor, crește riscul finanțării unor investiții mai puțin viabile și duce în final, la cheltuirea ineficientă a fondurilor europene. Cu asemenea situații, există riscul ca și pe exercițiul financiar 2014-2020 să înregistrăm un nou grad de absorbție scăzut.

Alocarea financiară cea mai consistentă este destinată **"Parteneriatelor pentru transfer de cunoștințe"**, în sumă totală de **150 milioane euro**, din care 90 milioane sunt puse la bătaie în acest an, cu perioadă de depunere a proiectelor între 27 iunie și 11 august.

Impresia generată în urma lansării acestor call-uri pe segmentul de cercetare și dezvoltare a fost marcată de lipsă de transparență și lipsă de coordonare între instituțiile responsabile. Din păcate, încă din start, acest fapt pune într-o lumină negativă competențele autorităților cu privire la gestiunea fondurilor europene din Exercițiul Financiar 2014-2020.

Trebuie precizat faptul că modalitatea prin care au fost lansate aceste linii de finanțare este mai netransparentă decât experiențele exercițiului financiar 2007-2013 când, deși apelurile erau deschise târziu din cauza lipsei de experiență a Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare, beneficiarii aveau totuși timp să își verifice eligibilitate proiectelor și să își întocmească documentația.

Cu asemenea situații, există riscul ca și pe exercițiul financiar 2014-2020 să înregistrăm un nou grad de absorbție scăzut cauzat de alte motive decât în exercițiul financiar anterior. Aceste termene scurte și lipsa de transparență privind data lansării și condițiile de finanțare ale apelului limitează competiția între potențialii beneficiari.

Data: 18 iunie 2015**PO:** Infrastructură Mare**Tema:** Programul pentru autostrăzi, trimis spre aprobare la Bruxelles

Autoritățile au finalizat negocierile privind Programul Operațional Infrastructură Mare și au trimis oficial programul la Comisia Europeană spre aprobare.

1. Puncte cheie

POIM se adresează nevoilor de dezvoltare din patru sectoare: infrastructură de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică.

Începând cu luna iulie, România va avea la dispoziție **9,41 miliarde de euro pentru infrastructura de transport, mediu și energie.**

POIM 2014-2020 cuprinde **nouă** Axe Prioritare:

Transport

- AP1 - Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României
- AP2 - Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T
- AP3 - Dezvoltarea unui sistem de transport sigur și prietenos cu mediul

Mediu și schimbări climatice

- AP4 - Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
- AP5 - Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea siturilor poluate istoric și monitorizarea calității aerului
- AP6 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Energie curată și eficiență energetică

- AP7 - Energie sigură și curată pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon
- AP8 – Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

Infrastructură în regiunea București – Ilfov

- AP9 – Dezvoltarea infrastructurii urbane în București - Ilfov

2. Refazarea proiectelor pe 2014-2020

Fazarea proiectelor cu risc de nefinalizare până la data de 31 decembrie 2015, în vederea asigurării finanțării din Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 a proiectelor începute în cadrul POS T 2007-2013 și **abordarea retrospectivă a cheltuielilor**, respectiv introducerea în POST pentru rambursarea cheltuielilor efectuate din alte surse de finanțare (buget de stat, împrumuturi, etc.), **reprezintă măsuri menite să crească gradul de absorbție a fondurilor europene pe PO Infrastructură Mare.**

3. Background

Rata curentă a absorbției pe POST este de aproximativ 59% și depunem în continuare eforturi susținute în vederea indentificării unor căi eficiente pentru mărirea ratei de absorbție pe actualul cadru financiar.

Una din provocările pregătirii Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 a constituit-o solicitarea Comisiei Europene privind implementarea angajamentului referitor la obligativitatea de aliniere a regulilor naționale la regulile care guvernează proiectele finanțate din fonduri UE, în special în sectorul de apă, în vederea securizării și consolidării politicii de regionalizare.

4. Analiză

După sesiuni intense de negocieri, autoritățile române au șlefuit forma finală a Programului Operațional Infrastructură Mare care acum așteaptă aprobarea oficială de la Comisia Europeană. Acest Program a fost conceput special pentru a spori dezvoltarea infrastructurii de transport, mediu, energie și prevenirea riscurilor la standarde europene pentru a asigura o creștere economică sigură și sustenabilă României.

Cum țara noastră se situează pe ultimul loc în Europa în ceea ce privește nr. de km de autostradă la 100.000 loc. (2,7 față de 15,25 în Ungaria sau 7,3 în Bulgaria), necesitatea investițiilor în infrastructura de transport este evidentă. Noua politică europeană va sprijini România cu investiții orientate spre dezvoltarea coridoarelor europene pentru ca la finalul anului 2030 să rezulte o rețea europeană integrată de transport.

Referitor la proiectele nefinalizate de pe POS Transport 2007-2013 și POS Mediu 2007-2013, autoritățile sunt nevoite să reîmpartă în mai multe faze aceste proiecte și ce nu va fi terminat până la 31 decembrie va fi trecut pe finanțare din noul (POIM). Practic, această colac de salvare utilizat de autorități va face ca România să consume fondurile POIM 2014-2020 cu proiectele codașe de pe POSM și POST 2007-2013 ratând șansa de a beneficia de noi investiții.

Data: 19 iunie 2015**PO:** Capital Uman**Tema:** Programe pentru integrarea tinerilor pe piața muncii

1. Informații cheie

Ministerul Fondurilor Europene – Direcția Generală POCU a publicat, spre consultare publică Ghidul General al solicitantului pentru POCU 2014-2020 și Ghidul solicitantului condiții specifice nr. 1/2015, Măsuri integrate pentru tinerii NEETs șomeri.

Ghidul solicitantului condiții specifice nr. 1/2015, Măsuri integrate pentru tinerii NEETs șomeri are o **alocare financiară totală de 55 milioane de Euro**.

- Axa Prioritară 1 – „Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”, buget de **30 mil. Euro**
- Axa Prioritară 2 – „Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs”, buget de **25 mil. Euro**

Alocarea financiară pentru prezenta cereri de propuneri de proiecte este de:

- Axa Prioritară 1 - **10 milioane de Euro** (contribuție UE + contribuție națională)
- Axa Prioritară 2 - **5 milioane de Euro** (contribuție UE + contribuție națională)

Valoare grantului:

- Valoarea maximă eligibilă nu poate depăși echivalentul în lei a maxim 200.000 Euro.
- Valoarea minimă eligibilă a unui proiect este de 50.000 de Euro.

Cine poate solicita

întreprinderi constituite conform Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare și OUG nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale

2. Background

POCU 2014 – 2020 dispune de o alocare financiară totală de aproximativ 5 miliarde de euro, din care 4,326 miliarde de euro contribuție UE (FSE: 4,220 miliarde euro + YEI/ILMT: 105,9 milioane euro).

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 a fost adoptat de CE în data de 25 februarie 2015 prin Decizia CE (2015) 1287. Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor, aprobată de către Comitetul de Monitorizare al POCU, în data de 20 mai 2015.

3. Analiză

Rata scăzută de ocupare la nivel național (63,9% în 2013, comparativ cu 68,4% pentru UE27) a erodat semnificativ situația tinerilor pe piața muncii din România în ultimii ani. Aproximativ jumătate de milion de tineri, numărul lor fiind în creștere de la an la an, nu sunt ocupați nici în educație nici nu figurează pe piața muncii.

Strategia Programului Operațional Capital Uman urmărește dezvoltarea segmentului ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale și al educației pentru a stimula creșterea economică. Deasemeni are în vedere potențarea capitalului uman, ca resursă pentru o dezvoltare sustenabilă în viitor.

Autoritatea de Management (AM) a publicat în consultare publică Ghidul solicitantului pentru tinerii cu vârsta cuprinsă între 25-24 de ani care nu reușesc să își găsească un loc de muncă.

Fondurile Europene alocate pentru capital uman urmăresc să combată șomajul în rândul tinerilor, finanțând proiecte menite să pună la dispoziție stagii de ucenicie și formare continuă pentru a se adapta la nevoile și la situația fiecăruia facilitându-le astfel tranzitul de la sistemul de educație la piața muncii.

INFORMATION ITEM

Data: 19 iunie 2015

PNDR 2014-2020

Tema: 820 milioane de euro pentru agricultură, de la 1 iulie

1. Informații cheie

Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Daniel Constantin, a declarat că de la 1 iulie pot fi depuse proiecte prin noul PNDR 2014-2020, pe următoarele submăsuri:

- **SM 4.1.** - Subprogramul pomicol, care dispune până la finalul anului de o alocare de peste 75 de milioane de euro;
- **SM 4.2.** - Sprijin pentru investiții în procesarea / marketingul produselor agricole (143 de milioane de euro), cu o alocare diferențiată pentru zona montană;
- **SM 4.3.** - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice, prin care pot fi accesate 435 de milioane de euro, inclusiv pentru reabilitarea infrastructurii secundare de irigații.

- **SM 6.2** - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale (44 milioane de euro)
- **SM 6.3** - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici (peste 72 de milioane de euro),
- **SM 6.4** - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole (57 de milioane de euro).

România beneficiază prin PNDR 2014 — 2020 de **9,472 miliarde de euro**, din care:

- 8,127 miliarde de euro reprezintă fondurile europene atribuite țării noastre.
- 1,345 miliarde de euro reprezintă contribuția națională.

Obiective majore PNDR:

- creșterea productivității agroalimentare.
- crearea de locuri de muncă și o calitate mai bună a vieții în satele din România, care este de multe ori sub nivelurile UE și național.

Noul Program destinat dezvoltării agriculturii cuprinde **15 măsuri de finanțare**.

2. Background

În vara lui 2014, (PNDR) 2014-2020 a fost trimis oficial la Comisia Europeană, dar a fost criticat dur de serviciile de specialitate ale CE.

La începutul anului 2015, Ministerul Agriculturii a retransmis forma ajustată și, de atunci, a anunțat de câteva ori iminența primirii scrisorii de conformitate care poate permite deschiderea sesiunilor de depunere a proiectelor.

Pe 11 mai 2015, Comisia Europeană a transmis scrisoarea de conformitate pentru PNDR 2014-2020 iar pe data de **26 mai 2015**, Comisia Europeană a transmis României decizia oficială de **aprobare** a Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020.

Pe 25 martie 2015, primele două măsuri de finanțare pe noul PNDR au fost deschise, respectiv măsura **M 6.1**. destinată tinerilor fermieri și măsura **M4.1**. destinată investițiilor în exploatații agricole, însă deocamdată a **fost depus un singur proiect pe M4.1**.

3. Analiză

PNDR 2007-2013 se apropie de final. Autoritățile de la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) insistă pe lângă Executivul European ca toți fermierii care au început proiecte cu fonduri europene 2007-2013, vor primi banii conform sistemului actual și vor putea deconta sumele și după 31 decembrie, chiar dacă cererea României de prelungire cu șase luni a PNDR 2007-2013 nu ar fi aprobată. Tehnic, aceste proiecte vor fi decontate din programul 2014-2020. Potrivit ministrului, gradul de absorbție a fondurilor din PNDR 2007-2013 este de 85% și ar urca la 90%, dacă acest demers va fi aprobat.

Aprobarea oficială a noului PNDR de către Comisia Europeană permite acum autorităților de la (MADR) să lanseze cât mai repede toate măsurile de finanțare ale acestui program. PNDR 2014-2020 abordează o serie de simplificări procedurale cum ar fi eliminarea procedurilor de achiziție publică pentru beneficiarii privați și extinderea bazei de date cu prețuri de referință pentru zona de servicii. Aceste măsuri vor permite o accesare mult mai facilă și rapidă a celor ce solicită finanțarea. Un element de noutate este că Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) va primi proiectele în sesiune continuă.

Pe noul cadru financiar 2014-2020 autoritățile se așteaptă să atingă o rată a absorbției mai mare decât cea înregistrată pe exercițiul financiar anterior deoarece principalele obstacole în atingerea gradului de absorbție de 100% în PNDR 2007-2013 au fost reprezentate de dezangajările care au avut loc în ultimul timp și de dificultăți generate de lipsa de cofinanțare pe care o au beneficiarii privați.

FINANȚĂRI 2007-2013

INFORMATION ITEM

Data: 01 iulie 2015

Tema: Fonduri alocate temporar pentru programele structurale

1. Context

Guvernul a aprobat, prin Hotărâre, alocarea temporară din venituri din privatizare, de către Ministerul Finanțelor Publice, a sumei de **719 milioane lei, în echivalent euro, în scopul asigurării necesarului de finanțare pentru luna iulie 2015** al Autorităților de management pentru programele operaționale finanțate din fonduri structurale în cadrul Obiectivului Convergență.

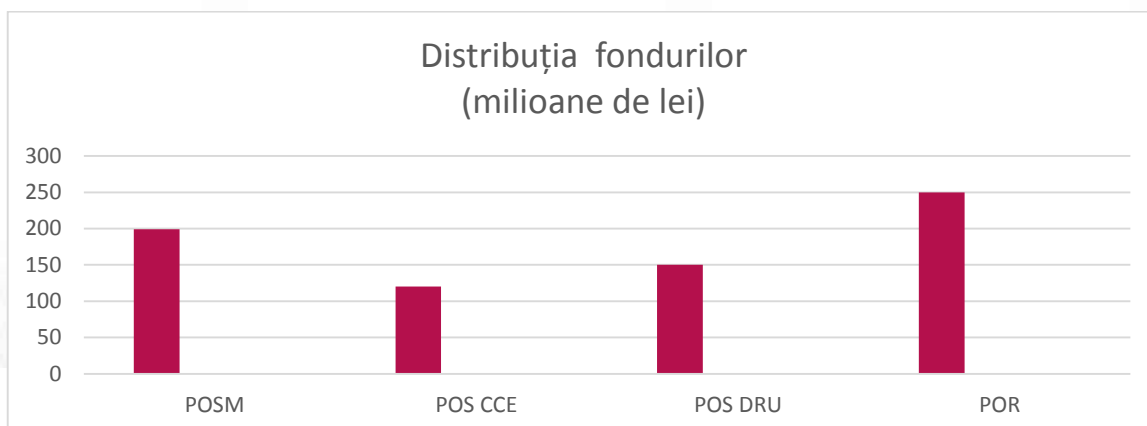
Autoritățile de management pentru programele operaționale au obligația efectuării plăților în contul beneficiarilor, din sumele transferate de Autoritatea de certificare și plată, în termen de 10 zile, dar nu mai târziu de data de 31 iulie 2015.

Sumele alocate autorităților de management din venituri din privatizare vor fi rambursate Ministerului Finanțelor Publice în euro, din sumele restituite cu această destinație de către Comisia Europeană, până la data de 30 octombrie 2015.

2. Distribuția fondurilor

Suma de 719 milioane de lei va fi repartizată astfel:

- 199 milioane de lei pentru Programul Operațional Sectorial Mediu
- 120 milioane de lei pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice,
- 150 milioane de lei pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane,
- 250 milioane de lei pentru Programul Operațional Regional

3. Background

Din cauza unor suspiciuni de fraudă la procedurile de achiziții publice, Comisia Europeană a decis întreruperea decontării cheltuielilor efectuate de România:

- decembrie 2014, pe POS CCE, Axa Prioritară 3 – IT&C
- decembrie 2014, pe POS DRU
- De la începutul lunii aprilie 2015, axele 4 și 1 ale POS CCE precum și pentru axele 5 și 6 din POS Mediu sunt întrerupte de executivul European.

4. Analiză

Pe tot parcursul anului 2015, autoritățile de la Ministerul Finanțelor au realocat fonduri naționale din diverse surse pentru a putea asigura continuitatea proiectelor aflate în implementare pe exercițiul financiar 2007-2013.

Aceste măsuri vin în sprijinul autorităților de certificare și plată/ Autorităților de management și asigură necesarul de fonduri pentru efectuarea plăților în conturile beneficiarilor, pentru buna implementare a programelor operaționale.

Ca urmare a acestor întreruperi, în ultimele luni România a avansat extrem de puțin în absorbția fondurilor europene. Autoritățile române trebuie să conceapă soluții eficiente pentru a fluidiza sistemul de gestionare al fondurilor europene pentru ca aceste situații să nu se mai repete pe noul Exercițiu Financiar 2014-2020.